

Könyvismertető

a Jedlik Oktatási Stúdió középiskolások számára készült informatika tankönyvcsaládjáról

Az országban sok pedagógia műhely jött létre az 1980-as és 90-es évek során, melyek sokféle, önmagukban kiváló módszert dolgoztak ki az informatika oktatás bevezetésére. Ezen műhelyek egyike a csepeli Jedlik Ányos Gimnáziumban alakult meg. Az itteni informatikus csapat végigjárta az informatika oktatás fejlődésének minden állomását. Oktatásuk hatékonyabbá tételéhez saját készítésű segédanyagokat, könyveket készítettek a kezdetektől fogva, amikor még nem létezett sem egységes számítástechnika oktatási tanterv, sem érettségi követelmény, és az informatika tanárok hozzászoktak, a többi tantárgyhoz viszonyított nagyobb szabadsághoz. Az általuk készített anyagokat és tapasztalatokat más középiskolák is szívesen átvették. Középiskolai informatika tanárként közel egy évtizede tanítok a Jedlik Oktatási Stúdió Bt. Kiadó számítástechnika témában megjelent könyveiből, tanfolyami jegyzeteiből. Az Informatika oktatásában a sokféleség mind a mai napig megmaradt, ezért a könyvek készítése során a szerzők tudatosan törekedtek a *tanári szabadság* tiszteletben tartására. A Stúdió könyveit író tanár kollégák mögött több évtizedes középiskolai oktatási, tanfolyami tanítási, szakmai (OKJ, ECDL) vizsgáztatási, informatika tanár továbbképzési és szakkönyvírói gyakorlat áll. Mindez az „előélet”, a komoly szakmai gyakorlat, tapasztalat nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a most megjelent tankönyvcsaládjuk a középiskolai informatika oktatás hatékony segédeszköze legyen.

A tankönyvcsalád könyvei:

- **Farkas Csaba: Informatikai ismeretek 9-10 évfolyam részére (tankönyv)**
A könyvet az Oktatási Hivatal 15084-24/2006 számon 2012. augusztus 31-ig tankönyvvé nyilvánította.
- **Holczer - Farkas – Takács: Informatika feladatgyűjtemény (3 kiadás) (tankönyv)**
A könyvet az Oktatási Hivatal KHF/32-13/2008 számon 2013. augusztus 31-ig tankönyvvé nyilvánította.
- **Farkas Csaba: Windows Vista és Office 2007 középiskolásoknak (tankönyv)**
A könyvet az Oktatási Hivatal KHF/878-22/2008 számon 2013. augusztus 31-ig tankönyvvé nyilvánította.
- **Holczer József: Informatika szóbeli érettségi közép és emelt szinten (harmadik bővített kiadás)**
(A könyvet az Oktatási Hivatal KHF/3613-15/2008 számon 2013. augusztus 31-ig tankönyvvé nyilvánította.)

A tankönyvcsalád tagjai az Oktatási Minisztérium által kiadott hatályos kerettanterv alapján készültek, így megfelelnek mind a NAT, mind a kerettanterv elvárásainak.

Az *OM kerettanterv* a középiskolák 9. évfolyamán, egy évig, heti 1,5-2 órát ír elő az informatika oktatására. Ebben az óraszámban a sikeres középszintű érettségi vizsgára felkészülni nem lehet, ezért sok iskolában lehetőséget biztosítottak a tananyag két évben (dupla óraszámban) történő feldolgozására. Az ***Informatikai ismeretek 9-10 évfolyam részére*** című könyv, mint címe is mutatja célul tűzte ki, hogy sikeresen használható legyen mindkét esetben. A könyv alkalmas az informatika tantárgyi követelmények elsajátítására gimnáziumok illetve szakközépiskolák 9. 10. évfolyamán. Magába foglalja mindazt a közismereti informatikai tudást, ami egy középiskolai érettségivel rendelkező ember számára napjainkban az általános műveltséghez nélkülözhetetlen. Azoknál a témaköröknél, melyek szerepelnek a középszintű érettségi vizsgán is az ismereteket az érettségi vizsgán elvárt mélységig dolgozza fel. A tankönyv szem előtt tartja az informatika oktatásában igen lényeges *szoftverfüggetlenség* elvét. Az alkalmazói programok használatához szükséges háttérismereteket szoftverfüggetlen módon tárgyalja, gyakorlati ismereteket pedig három eltérő fejlesztésű szoftver képernyőképeivel demonstrálja, a Microsoft Office, az OpenOffice.org, és az Ability Office, magyar változataival. A feladatanyag készítésénél a szerző törekedett mind a tanári szabadság, mind a szoftverfüggetlenség tiszteletben tartására. Ezért a könyv feladatai általános megfogalmazásúak, nem köthetők konkrét programokhoz, így a tanárok ízlésük szerint az általuk használt szoftverekhez igazodva választhatnak programot és feladatgyűjteményt.

A Jedlik Oktatási Stúdió két feladatgyűjteményt is összeállított, ezekhez tanmeneteket is készített.

Az itt ismertetett Az **Informatikai feladatgyűjtemény 3.** kiadása is hivatalos tankönyv. A feladatgyűjtemény a kiadó kapcsolódó tankönyveihez szorosan igazodó fogalmi rendszerre támaszkodik. A szerzők a hatályos iskolai és szakmai követelményekből indultak ki, így egyaránt ajánlható azoknak a középiskolásoknak, akik közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára készülnek, és azoknak is, akik ECDL vagy OKJ vizsgát kívánnak tenni. A feladatgyűjtemény több mint 1700 feladatot tartalmaz. Bőséges feladatállományt tartalmaz az elméleti ismeretek, az operációs rendszer, a szövegszerkesztés, a táblázatkezelés, a prezentáció és grafika, az adatbázis-kezelés, az internet használata, a webszerkesztés, az algoritmizálás, valamint a könyvtárismeretek elsajátításához.

A feladatgyűjtemény használhatóságát segíti, a tanár feladatát is megkönnyíti a feladatokhoz tartozó nyers fájlok letölthetősége a kiadó weblapjáról. Erénye, hogy miközben hasznos informatikai feladatokat oldat meg, más tantárgyban megszerzett ismereteket is felhasznál. A NAT informatikai követelményei mellett gondot fordít a közös követelmények teljesítésére is, feladataiban szól a munkavédelmi, ergonómiai kérdésekről, számítógépes függőség problémáiról, felhívja a figyelmet a kisebbiségekre, fogyatékkal élőkre, valamint az állampolgárokat érintő kérdésekre is.

A kiadó **Windows Vista és Office 2007 középiskolásoknak** című tankönyve is a középszintű érettségi vizsgán elvárt informatikai ismereteket dolgozza fel. Tankönyvként ajánlható a középiskolák alapóraszámában tanuló osztályai és az érettségi vizsgára készülő csoportok számára egyaránt. A könyv az ismeretek feldolgozásához eszközként a címadó Windows Vista operációs rendszert és Office 2007 irodai programcsomagot használja, ezért természetesen ezen szoftvereket használó iskoláknak, tanároknak ajánlható elsősorban. Az alkalmazások és feladatok a könyvben nem szoftverfüggetlenek, de éppen ezért a programcsomag egységes felépítése nemcsak a tananyag feldolgozásához szükséges idő optimális kihasználását, hanem a kapcsolódási pontok bemutatását is lehetővé teszi. A könyv az informatikai kompetenciák kialakítására fekteti elsődlegesen a hangsúlyt. Ezért a témák bemutatása az ismeretek feldolgozása főleg gyakorlati példákon, mintafeladatokon keresztül történik. Az elméleti ismeretek megfogalmazásában ez a könyv is törekszik a szoftverfüggetlenségre.

A kiadó informatikai tankönyvcsaládját egy kifejezetten az informatika érettségi anyagát feldolgozó elméleti tankönyv teszi teljes rendszerré. Az **Informatika szóbeli érettségi közép és emelt szinten** című könyv, mint címe is mutatja, azokat az ismereteket nyújtja, melyeket a vizsgázóktól a szóbeli vizsgabizottság kér számon a közép-, illetve az emelt szintű vizsgán. Így a kiadvány közép és emeltszintű szóbeli érettségire való felkészülést is segíti, de emeltszintű vizsgára készülőknek fokozottan ajánlható, hiszen mélységében ennek a szintnek a követelményrendszeréhez, előírt központi tematikájához igazodik. A középszintű vizsgára felkészülést is segíti, de természetesen itt a tanár feladata felhívni a figyelmet egyes témaköröknél, mi az a tudásanyag, ami meghaladja a középszintű érettségi ismeretanyagát. A könyv szemben több más szóbeli érettségire felkészítő kiadvánnyal, nem egy konkrét tételsor mentén dolgozza fel az ismeretanyagot, hanem arra törekszik, hogy a diákok általános képet kapjanak az elvárt anyagról. Teszi ezt, annak tudatában is, hogy egy sikeres informatika érettségi vizsga olyan jártasságot bizonyít az informatika alkalmazása terén, melyet a munkaerőpiac is elismer és egyre több felsőoktatási intézmény választható felvételi tárgyként elfogad. A jeles középszintű érettségi kiváltja az ECDL vizsgát, a sikeres emelt szintű vizsga pedig felvételt jelenthet a szakirányú felsőoktatási intézményekbe.

Iskolámban 9-10. évfolyamon, megjelenésük óta tanítok az **Informatikai ismeretek 9-10. évfolyam részére**, és **Informatika feladatgyűjtemény** című könyvekből, érettségiző csoportomban pedig használtuk a felkészüléshez az **Informatika szóbeli érettségi közép és emelt szinten** tankönyvet, így saját tapasztalatomból és érettségiző, valamint a 11. évfolyamon ECDL vizsgát tett diákjaim jó eredményei alapján is, ajánlhatom a tankönyvcsaládot középiskolai informatika tanár kollégáimnak.

Danitz Béláné
informatika tanár
informatika szakértő, szaktanácsadó